Trong khuôn kh d án “To ra mt vn hóa khi nghip công ngh cao ti thành ph à Nng - im thng mi công ngh cao gia Vit Nam và Vng quc Anh”, Ban Qun lý Khu công ngh cao à Nng (Khu CNC) và Vin Nghiên cu và ào to Vit - Anh (Vin VN-UK) ã có chuyn công tác n thành ph Cn Th và thành ph H Chí Minh hc tp kinh nghim m to doanh nghip công ngh vi các t chc: Trung tâm Phát trin vn m công ngh Vit Nam - Hàn Quc (KVIP), Trung tâm H tr thanh niên khi nghip thành ph H Chí Minh (BSSC), Vn m doanh nghip công ngh cao thành ph H Chí Minh (SHTP-IC), Vn m công ngh thuc Trng i hc Bách khoa thành ph H Chí Minh (HCMUT-TBI).

oan công tác làm vic vi Ban Qun lý Vn m KVIP. nh: M Dung

Qua chuyn công tác và qua nghiên cu, nhóm nghiên cu xin tng hp tóm tt mt s kinh nghim v m to doanh nghip công ngh nh sau:

1. Tm quan trng ca vn m doanh nghip công ngh

Khi nghip và m to công ngh là ngun lc thúc y ci tin công ngh, to vic làm mi và em li tng trng kinh t ca các quc gia phát trin. Chính sách kinh t ca nhiu quc gia cng dch chuyn t thúc y kinh doanh sang thúc y khi nghip. Các nc nh Hàn Quc, Trung Quc, Singapore… c bit quan tâm n vic thúc y s tng trng ca các khu công ngh và vn m. S thành công ca các khu công ngh nh Sillicon Valley California (Hoa K) và Khu công ngh cao thành ph Cambridge (Vng quc Anh) ã tr thành nhng mô hình kiu mu cho nhiu quc gia. Nhiu nc cng hình thành và phát trin mnh m vn m doanh nghip theo mô hình thành công Hoa K và Vng quc Anh.

Theo Giáo s David Hardman - Giám c iu hành Công viên khoa hc Birmingham (Anh Quc), trung tâm m to là cu ni gia mng li nhng ngi có ý tng, nhng ngi có công ngh i mi, nhng ngi có kinh nghim và nhng nhà u t. m to doanh nghip công ngh cao là hot ng h tr các t chc, cá nhân có ý tng khoa hc - công ngh, kt qu nghiên cu khoa hc - công ngh thc hin vic hoàn thin công ngh, ch th sn phm và thành lp doanh nghip sn xut sn phm công ngh cao (theo SHTP-IC).

Ti Vit Nam, vai trò ca khi nghip và m to ã bt u c chú trng. Nhà nc ã quan tâm thúc y các chng trình, hot ng c th ca B Khoa hc và Công ngh, B Giáo dc và ào to, UBND các tnh và thành ph, các hip hi

doanh nghip... Cùng vi n lc ca Chính ph và các b, ngành, các doanh nghip cng ã óng vai trò tích cc vào vic thúc y tinh thn khi nghip trong cng ng. Các chng trình, hot ng ã bc u thu hút gii tr vào hot ng khi nghip và m to.

Tuy nhiên, chúng ta cng phi tha nhn rng, hot ng khi nghip và m to Vit Nam ang giai on u. Mc dù ã có hàng trm nghìn doanh nghip ra i, ba khu công ngh cao Hà Ni, TP HCM, à Nng ã ra i và hot ng nhng mc hiu qu và s óng góp cho ci tin, i mi công ngh ca t nc còn hn ch. Vì vy, câu hi t ra là yu t nào nh hng n s tn ti và phát trin ca các doanh nghip mi, c bit là doanh nghip công ngh cao. Yu t nào tác ng n hiu qu ca khu công ngh cao và làm th nào hình thành các vn m doanh nhân thành công.

nh hng phát trin kinh t - xã hi ca c nc nói chung và thành ph à Nng nói riêng ã xác nh vai trò then cht ca khoa hc và công ngh i vi s nghip công nghip hóa, hin i hóa. Tuy nhiên, vic phát trin ni lc i mi sáng to - h sinh thái khi nghip công ngh à Nng còn nhiu bt cp, ch mi có vài công ty khi nghip nh, hu ht trong lnh vc công ngh thông tin, cha có s hin din ca nhng qu u t mo him hay nhà u t thiên thn ln, vn hóa khi nghip cha c khi dy.

Chính vì vy, vic hình thành mt trung tâm m to doanh nghip công ngh là cn thit. Tuy nhiên, xây dng mô hình hot ng ca trung tâm này cn thi gian nghiên cu k phù hp vi thc trng và hoàn cnh riêng bit ca à Nng.

2. Yu t quan trng i vi s thành công ca mt vn m

Qua chuyn công tác, Ban Qun lý Khu CNC à Nng và Vin VN-UK ã c lng nghe nhng chia s, trao i ci m t phía các n v m to v các kinh nghim m to Vit Nam và th gii. Trong ó, các yu t quan trng i vi s thành công ca vn m phi k n là:

2.1. Kho sát th trng: Theo Giáo s Kim Hee Sup - Chuyên gia cao cp ca KVIP, trc khi thành lp vn m, vic xác nh th mnh và ngành công nghip chin lc ca khu vc rt quan trng và là iu kin tiên quyt quyt nh lnh vc u tiên m to và mang li thành công ca vn m. Da trên th mnh ó, mi có th tìm kim ngun ý tng u vào cho vn m, tn dng ngun lc ca a phng và nhng chuyên gia nng lc, hiu bit và có kinh nghim t vn cho các doanh nghip.

Nhóm chuyên gia ca KVIP ã tin hành nghiên cu th trng trong vòng 3 nm xác nh ra ba ngành công nghip chin lc ca khu vc này: chê biên nông san; chê biên thuy san; c khi ch to phc v ch bin nông, thy sn. Khu vc ng bng sông Cu Long là va lúa ca c nc, khu vc chính cung cp các loi nông thy sn cho th trng trong nc và xut khu, c bit là hai mt hàng xut khu cá tra và tôm, và Cn Th c xác nh là u tàu cho s phát trin ca ng bng sông Cu Long.

2.2. Ngun nhân lc vn m: Theo chia s ca SHTP-IC, i ng vn hành vn m không cn s lng ln. Có nhng vn m ch có 5-7 ngi, trong ó phi có ngi am hiu v pháp lý vì vn quyn s hu trí tu c bit quan trng khi m to mt ý tng mi. Có th thuê và s dng chuyên gia bên ngoài tùy theo d án cn h tr v lnh vc gì và tr lng theo d án. i ng lãnh o vn m phi có kinh nghim v kinh doanh và có mng li quan h rng t vn trc tip hoc tìm kim, kt ni chuyên gia t vn cho doanh nghip.

oàn công tác chp nh lu nim vi Ban Qun lý vn m HCMUT-TBI. nh: M Dung

i ng Ban Lãnh o HCMUT-TBI u là nhng ngi có kinh nghim trong m to và kinh doanh. Giám c Vn m là PGS.TS. Mai Thanh Phong, Tin s K thut Hóa hc, i hc Otto-von-Guericke Magdeburg (CHLB c) vi lnh vc chuyên môn: K s hóa, nng lng tái to, k thut màng mng, vt liu nano. Hai Phó Giám c Vn m là (1) TS. Jean Pierre Tô, Tin s ngành doanh nhân ca i hc Bordeaux IV (Pháp), lnh vc chuyên môn: thành lp doanh nghip và qun lý d án sáng to và (2) TS. Nguyn Ngc Dng, Tin s Khoa hc Nng lng, i hc Kyoto (Nht Bn), lnh vc chuyên môn: h thng chuyn i nng lng, nng lng tái to...

2.3. Mng li liên kt ca vn m: Cn phi c xây dng vn m hot ng hiu qu. Các doanh nghip, cá nhân tìm n vi vn m không ch thuê vn phòng, không gian làm vic mà ch yu cn nhng h tr, t vn v pháp lý, kinh doanh, th trng… liên quan n các vn ca doanh nghip. Vn m cn liên kt vi các trng, vin; các doanh nghip ln, các qu u t, các vn m khác, các t chc h tr, các c quan nhà nc, các i tác nc ngoài…

BSSC trc thuc Hi Liên hip Thanh niên Vit Nam TP HCM, vì vy d dàng huy ng c ý tng u vào t các i tng là thanh niên ti các t chc oàn Thanh niên, Hi sinh viên các trng i hc trên a bàn thành ph. Bên cnh ó, Trung tâm cng nhn c s h tr v công tác truyn thông t Báo Tui tr, ài truyn hình TP HCM..., các nhà t vn t Hi doanh nhân tr thành ph (n v trc thuc Thành oàn TP HCM). BSSC c UBND TP HCM giao qun lý Qu h tr thanh niên khi nghip vi khong 30 t ng.

oàn công tác chp nh lu nim vi Ban Qun lý BSSC. nh: BSSC

2.4. Ngun thu duy trì hot ng vn m: ây là vn cn c xem xét k lng. T kinh nghim thc t Anh Quc, các vn m mt thi gian 7-12 nm có th t duy trì hot ng. Tùy theo mô hình hot ng ca vn m, ngun thu có th n t nhiu ngun: Ngân sách cp; cho thuê vn phòng; cho thuê máy móc, thit b; thu phí dch v h tr, t vn (trng hp SHTP-IC, BSSC, KVIP); t chc s kin (trng hp BSSC), … Theo TS Dng Minh Tâm, Phó Trng ban, Ban Qun lý Khu CNC TP HCM, bn thân vn m phi vn hành nh mt doanh nghip kiu mu, t ó tôn vinh tinh thn doanh nhân ca doanh nghip.

2.5. Xây dng c ch, chính sách ca vn m: vn m hot ng hiu qu, cn phi xây dng c ch, chính sách tuyn chn u vào hiu qu, c ch u ãi dành cho doanh nghip trong vn m, chính sách hu tt nghip (h tr ngay c khi doanh nghip ã tt nghip).

2.6. C s vt cht ca vn m mi ch là phn cng, vn m hot ng hiu qu, cn thit phi thúc y mnh m “h sinh thái khi nghip” ti a phng (còn gi là phn mm) nhm khuyn khích tinh thn khi nghip to ngun u vào cht lng cho vn m.

Phi cnh quy hoch Trung tâm m to KVIP. nh: KVIP

2.7. V trí a lý, quy hoch ca vn m: Mt trong nhng yu t quan trng khác tác ng n s thành công ca mt vn m là v trí. Các vn m nên c xây dng và phát trin mt v trí hp lý, hp dn và thun tin cho doanh nghip.

SHTP-IC thu hút các cá nhân và doanh nghip u vào mt phn là thông qua thng hiu ca Khu CNC TP HCM và li th khai thác th trng ca các doanh nghip u t trong Khu CNC TP HCM. KVIP nm trong Khu công nghip Trà Nóc II (Cn Th) có nhiu iu kin thun li vì t cnh các công ty ch bin thy hi sn, là lnh vc m to u tiên ca Vn m này.

Nhng kinh nghim quý báu tip thu c t chuyn công tác ln này s giúp cho Ban Qun lý Khu CNC à Nng có nhng nh hng và cách làm tt hn trong vic xây dng mô hình Trung tâm m to doanh nghip công ngh cao trong thi gian n.

Nh Quý và Thiên Hng
(Ban Qun lý Khu công ngh cao à Nng)